

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

ČSR na pragu nove dobe:

ČSR je dobila danes novega prezidenta

Narodno predstavištvo je danes soglasno izvolilo za novega prezidenta republike dr. Emila Hacho — Nemci in komunisti pri volitvi niso sodelovali — Po izvolitvi prezidenta je vlada podala ostavko — Nova vlada bo imenovana danes

Praga, 30. nov. br. Českoslovaška republika je dobila danes novega prezidenta. Narodno predstavištvo je danes na svečani seji izvolilo tretjega predsednika republike dr. Emila Hacho, dosedanjega predsednika vrhovnega upravnega sodišča v Pragi. Z njegovo izvolitvijo stopa českoslovaška republika v novo zgodovinsko razdobje.

Narodno predstavištvo,

ki ga tvorita poslanska zbornica in senat, se je sestalo danes poldne ob 10.30. Seji je predsedova predsednik poslanske zbornice Malypetr. Po otvorni seji, ki so ji prisostvovali vsi člani osrednje ter avtonomne slovaške in podkarpatke vlade, je predsednik osrednje vlade general Syrový prečital odlok o sklicanju Narodnega predstavištva v svrhu izvolitve novega prezidenta republike. Nato je predsednik Narodnega predstavištva Malypetr prečital ustavne določbe o volitvi predsednika in odredil, da se takoj izvrši.

Kot edini kandidat je bil predložen dr. Hacho. Komunisti in Nemci so izjavili, da pri volitvah ne bodo sodelovali.

Sledilo je glasovanje z listki. Po izvršenem skrutiniju je predsednik Narodnega predstavištva objavil rezultat in ugotovil, da je

dr. Hacho izvoljen soglasno

za predsednika republike. Naprosil je predsednika vlade generala Syrovéga, da obvesti o tem dr. Hacho. V to svrhu je bila seja prekinjena.

General Syrový se je v spremstvu predsednika slovaške avtonomne vlade dr. Tisa in zastopnika avtonomne podkarpatke vlade Revaja takoj nato vodil na stanovanje dr. Hache in ga v imenu Narodnega predstavištva

obvestil o izidu volitev

ter ga pozval, naj pride pred Narodno predstavištvo in poda po ustavi predpisano zaobljubo.

V svečanem sprevodu se je nato no-

glasovanje.
vo izvoljeni predsednik republike podal med gostim ščiriljem občinstva, ki mu je pribjalo navdušene ovacije, v Narodno predstavištvo. Pri vhodu sta ga pričakovala predsednika občin zbornic Malypetr in dr. Soukup ter ga med viharnim vzlikanjem zbranega občinstva, senatorjev in narodnih poslancev odvedla v dvorano. Tu je nato novoizvoljeni predsednik

podal svečano zaobljubo,

da bo vedno skrbel za blaginjo naroda in države ter da bo čuval in spoštoval zakone republike. V tem trenutku so zagremeli topovi in objavili vsemu narodu, da je novi predsednik republike, ki je izvoljen za dobo 7 let,

prevzel svoje funkcije.

Istočasno je bila na Hradčanah zopet izvolena predsednica standarta.

Tako po izvolitvi predsednika je

vrla generala Syrovéga podala

ostavko.

Nova vlada bo imenovana še danes. Po-

gajanju o sestavi nove vlade so se nadaljevala tako po volitvah in bodo končana v teku popoldneva. Bodoča osrednja vlada českoslovaške republike bo sestojala iz predsednika in petih skupnih ministrov (zunanje, vojno, finančno, prometno in ministrstvo za gospodarsko obravo). Poleg teh ministrov bo imenovan še 7 ministrov pokrajinske vlade za Češko in Moravsko in po pet ministrov avtonomne slovaške in podkarpatke vlade.

Bodeči predsednik vlade dr. František Chvalkovsky

Praga, 30. nov. br. Na sestanku političnih voditeljev, ki je bil tako po končani seji Narodnega predstavištva, je bil dosegzen sporazum, po katerem bo imenovan za novega predsednika osrednje českoslovaške vlade sedanji zunanjinski minister dr. František Chvalkovsky, ki bo obdržal tudi zunanjino ministrstvo.

pa so bili med krajevnimi razgovori že onc-mogocem, ker se je vecina posameznih bencov pridružila stavkujočim.

Novo oboroževalno posojilo Anglije

London, 30. novembra. w. Finančni minister Simon je v spodnji zbornici izjavil, da bo vlada v začetku prihodnjega leta razpisalo novo oboroževalno posojilo. Oboroževalni izdatki so v zadnjem času silno porastli in jih ni mogoče kriti z rednimi proračunskimi dohodki in prihranki. Od posojila, ki je bilo leta 1936 razpisano v višini 400 milijonov funtov, je vlada dosedaj porabila že 220, do konca finančnega leta pa jih bo še 180. Za prihodnje proračunsko leto, ko se bodo izdatki še stopnjevali, bo moralna vlada zaradi tega razpisati novo posojilo, kar se bo zgodilo že v najkrajšem času. Novo posojilo bo večje od dosedanjega in bo znašalo 600 do 800 milijonov funtov.

Edenova politika

London, 30. nov. AA. Havas: Snoj je predaval zunanjji minister Eden in v svojem govoru poudaril te tri glavne misli: 1. V Angliji se mora ustvariti edinstvo med vsemi strankami v vprašanjih zunanjine politike in izsiliti spoštovanje mednarodnih obvez; 2. Anglija mora ustvariti čimprej oborožiti; 3. Anglija mora ostati zvesta načelom demokracije in jih tudi praktično izvajati.

Terorizem

rumunskih fašistov

Bukarešta, 30. novembra. AA. Atentat na rektorja vseučilišča v Kljužu je izvallen med vsem prebivalstvom v Rumuniji največje nerazpoloženje proti atentatorjem. Oblasti še isčejo oba zločinca, ki sta vsekakor bila člana Zelezne garde. Notranje ministrstvo je razpisalo 50.000 lejev nagrade tistem, ki bi odločilno pomagal oblastem, da bi odkrile in zaprle zločince. Nova ustanova določa smrtno kazeno za take zločine, vendar pa mora tako smrtno ob sodbo potrditi ministrski svet.

Zdravstveno stanje ranjenega rektora v Kljužu se je nekoliko boljšalo, ker se je zdravnikom posrečilo odstraniti kroglo iz telesa. Dijaki domovi v Kljužu so zaprti. Izvedelo se je, da so tudi številne druge ugledne osebnosti v Kljužu prejemale zadnje dni groznilna pisma, češ da jih čaka enaka usoda, kakor je doletel rektorja vseučilišča. Jasno je, da gre za organizirano delo skrajnih elementov.

Vlada dobiva z vseh strani zahtevo, naj z energičnimi ukrepi zatre terorizem fašistično usmerjenih elementov, ki hočejo izviti notranje nemire, da bi moči v kaljem ribarstvu in pripravljanju teren za one, ki jih plačujejo.

Srečni angleški novinarji!

London, 30. novembra. AA. Havas: Delavski poslanec Henderson je v parlamentu vprašal Chamberlaina, če ne bi bilo dobro ustanoviti ministrstvo za tisk in propagando, ki naj pobija propagando iz tujih držav proti Angliji. Chamberlain pa je odgovoril, da je pristaš ornitrante tradične in neodvisne objektivnosti, ki vlada pri angleških časopisih agencijah in je zato v tem pogledu proti vsaki kontroli.

Curih, 30. novembra. Beograd 10, Pariz 11.48, London 20.49, New York 440, Bruselj 74.45, Milan 23.16, Amsterdam 23.50, Berlin 176.30, Praga 15.05, Varšava 82.87, Bukarešta 3.25.

Mussolini bo prišel v London

Tako po Chamberlainovem obisku v Rimu bo z grofom Cianom obiskal angleško prestolnico

Rim, 30. novembra. (Havas) Že sedaj proučujejo v Rimu možnost Mussolinijevga obiska v Londonu. Mussolini naj bi obiskal London takoj po Chamberlainovem obisku v Rimu, verjetno meseca februarja. Spremljal ga bo zunanjki minister grof Ciano. To pa drugi Mussolinijev obisk v inozemstvu. Prvič je Mussolini šel v inozemstvo, ko je lani obiskal Nemčijo.

London, 30. nov. br. Današnji listi

poročajo iz Rima, da se vodijo med an-

Zopet tajna mobilizacija v Nemčiji?

Senzacionalno poročilo londonskega lista, ki ga pa v Berlinu odločno zavračajo

London, 30. novembra. w. Pod celostanskim naslovom objavlja današnji »News Chronicle« senzacionalno vest, da je kancelar Hitler odredil tajno mobilizacijo treh armadnih zborov vzdolž českoslovaške meje. List poroča, da so po zanesljivih informacijah mobilizirani 8., 14. in 17. armadni zbor. Nemčija je odločena nastopiti v obrambo Českoslovaške za primer, da bi prišlo do napada na Podkarpatsko Rusijo s ciljem, da se to ozemlje odcepí od českoslovaške republike. Nemčija tega ne bo nikdar dopustila, piše list dalje, ker bi to one-mogočalo njeni nadaljnje prodiranje na jugovzhod in na Balkan. To pa naj bo obenem svarilo vsemu svetu, da se Nemčija v izvajaju svojih načrtov ne bo pustila od nikogar ovirati.

Poročila lista je vzbudilo v vsej angleški javnosti ogromno pozornost in

nici vpoklican pod orožje še niti en rezervist. Le zmernosti in treznosti Nemčije se je zahvaliti, da že takrat ni prišlo do katastrofe. Toda kancelar Hitler pozneje ni pustil nikogar v dvomu, da smatra tako hujškanje za igro z ognjem, ki je ne bo več trpel. Sedaj pa razširja angleški tisk novo laž in intrigiranje proti Nemčiji. Mar hoče London znova vzemirjati Evropo s takimi vestmi in sabotirati mir za vsako ceno? Mar hoče

miru, ponovno vreči v vojno psihozo? Mr. hoče v Londonu vojno za vsako ceno? Nemčija se najostreje zavaruje proti takemu zastrupljanju s strani gangsterjev londonskega tiska, ki skuša vnovič zrušiti mirovno stvabvo in preprečiti pomirjenje Evrope. Vest o mobilizaciji v Nemčiji je podla izmišljatina in sama izraz sovraštva do Nemčije ter dokaz, da hočejo gotovi krog z vsemi sredstvi ovirati in preprečiti mirenje raz... v Evropi.

Obsedno stanje v Parizu

Vlada je koncentrirala v Parizu močne vojaške edelke, ki so zasedli vse strategično važne točke — Stavka zazema vedno večji obseg

Pariz, 30. nov. br. Upranje, da se bo s pogajanjem vendarle dosegel sporazum s splošno delavsko zvezo in preprečila na ta način generalna stavka, se ni uresničilo. Stavkovni odbor, ki je zasedal do poznih junijskih ur, je dosledno vztrajal pri svojem stališču in ne le ni umaknil svoje stavkovne parole, marveč je zjutraj izdal še nov poziv na vse delavstvo in namestvenstvo, da se pridruži generalni stavki.

Vlada je imela voč noč posvetovanja in je neprestano izdajala nova navodila in ukrepe, da se zlomi odpor levicaških krogov in da se zlomi celotno delavsko zvezo in da vsako ceno zmagne iz te borb, od katere je nemali meri odvisna nadaljnja usoda sedanjega režima.

Ponoči so prispele na odredbo Daladierje v Pariz še trije polki pešadije in blizu 100.000 mobilne garde, ki se zasedli vse kolodvore in vse strategično važne točke v mestu.

Zastrrena so vsa javna poslopja in vse javne ustanove in javna podjetja. Po ulicah patruljajo močni vojaški in policijski oddelki, tako da vlada v Parizu pravobeno obsegno.

Jutranji vlaki, ki odhajajo iz Pariza pred 4. uro, so še v redu odšli. Po 4. uri pa so zeleničarji odklonili vsako nadaljnje delo in zagrozili, da bodo s silo preprečili vsak

zelezniki promet. Zasedli so vse važne zelenične naprave, tako da je bil v delavskih urah ves zelenični promet ustavljen. Tudi večina šoferjev avtobusov podjetij se je pridružila stavkujočim.

Pariz je bil zjutraj skoraj brez listov. Le šest listov je izšlo v zelo zmanjšanem obsegu, na 2 ali 4 straneh. Pravi kuriozitet je današnji »Matin«, ki predstavlja zbirko fotografiranih rokopisov in s strojem pisanih sestavkov. V Parizu so stavkujoči tipografi preprečili delo v vseh tiskarnah. Tiskarno »Petit Journala« so demobilirali, ker je skušala s stavkovkami.

Veliko pozornost je zbudila akcija Bluma, ki je dala brzjavno sklical vse delavce z navodilom, naj se v petek zjutraj zhrebovjo polnoštevilm v parlamentu in zasede vse prostore ter tako izsiljijo sklicanje parlamenta.

Dosedaj ni prišlo nikjer do večjih neredov, boje pa se, da utegne popoldne zaredi energičnega nastopa vojske in policije proti državnihi spopadov. Po poročilih iz velikih industrijskih središč je tam delo populoma ustavljeno. Mobilizacijskim ukrepom vlade so se uklonili le maloštevilni državni namestenci. Telefonski promet je bil zjutraj še v redu, proti 10. uri

je Slovenia jugoslovanska. Srečen sem, da ima naša država Jugoslavija generalnega predsednika vlade dr. Stojadinovića, ki želi vsemu našemu ljudstvu, kar tudi Beli Krajinai samo dobro. Zato bo vse Bela Krajinai pokazala svojo hvaljenost 11. decembra ter bo z ogromno velenjem glasovala za državno listo predsednika vlade dr. Stojadinovića.

Zborovalci so govorili dr. Koceta pogosto prekinjali z vzklikli »Zivel vodja! JRZ dr. Stojadinović! Zivel voditelj slovenskega naroda dr. Korošec! Zivel slovenska Bela Krajinai! Zivel Jugoslavija! Nato je bilo zborovanje zaključeno ob petju državne himne in narodnih pesmi. Ko je dr. Korošec v spremstvu dr. Koceta zapuščal meščansko šolo, so mu ljudje preklicali ponovno burne ovacije. Uspele volilne konference in manifestacijska zborovanja, ki jih neutrudno prireja dr. Korošec po vsej Sloveniji, so najboljši dokazi, da se je slovenski narod strnil v goste vrste JRZ. Včerajšnja uspešna zborovanja v Novem mestu in Črnomilju pa prav tako dokazujojo, da je vsa Dolenska z Belo Krajinai istega mišljena, kakor tudi ostali deli Slovenije.

Tuzla, 29. nov. AA. Prometni minister Mehmed Spaho je imel danes veliko manifestacijsko zborovanje v svojem volilnem okraju Tuzla. Ceprav je bilo zborovanje napovedano še včeraj popoldne in še to prece pozno, se ga je udeležilo okoli 10.000 kmetov in meščanov iz tuzlanskega okraja. Zborovanje je bilo na velikem

Maribor pred 20 leti in zdaj

Nekaj misli ob proslavi 20 letnice našega osvobojenja in zedinjenja

Ko smo pred 20 leti ob rojstvu Jugoslavije stali pred ponosnim Narodnim domom v Mariboru, kjer se je k proslavi velikega dogodka strnila ogromna množica od blizu in daleč in ko smo s pobožno zbranoščijo prisluhnili plamteči, gromki besedi generala Rudolfa Maistra, ni bilo časa, da bi se v navalu navdušenja vprašali: Kaj bo z Mariborom v novih razmerah? Kdo ve, če bi v tem trenutku mogla komu vstati pred oči vsaj približna slika novega Maribora, ki nam ga je poklonila Jugoslavija. Naši lepi severni prestolnici ob Dravi so rojenice naklonile ob zarji Jugoslavije lep dar: novo podobo, razmah, novo bohotno rast.

Kdor Maribora ni poznal pred 1918, si ne more ustvariti podobe razlike med prejšnjim in sedanjim. Stari Maribor je bil pač tipično podeželsko mestece, kjer se je šele po malem začela razvijati industrija. Ta Maribor je bil nekakšen privesk bivše štajerske prestolnice, skromno in dolgočasno mestece ob Dravi, z blatnimi, netakovanimi ulicami, kjer so se poleti dvigali obaki prahu. Sredi mesta so se bohotili travniklji in njive, a Mariborčani so ponajveč posedali po zatolih gostilnah in okoliških zidanicah.

Pred 20 leti pa se je začel Maribor razvijati iz majhnega, prej zanemarjenega mesteca, v lepo, moderno mesto, ki se počasa z lepimi stavbami in mnogimi monumentalnimi palatami. Kakor čez noč so zrasle iz taj magdalenska šola, kraja zedimentja, Banovinska hranilnica, Ljudska samopomoč, Bateljeva stavba, Grajski klin, nova palaca kina Union, banovinska palaca in druge. Nastale so nove četrti in naselbine proti Kamnicu, proti vnožju Pohorja in v širino Dravskega polja. Mesto se je takoj nagnalo širilo, da je postal z okoliceno eno. Naravnost krasno se je razvila industrija, ki je spodrinala kmečko prebivalstvo. Po vsej okolici se je prebivalstvo podvojilo ali potrojilo, a mesto samo, ki je štelo ob prevratu 27.000 ljudi, jih ima danes 35.000, z okolico vred pa 55.000.

Res lepa in prijazna je ta zunanja podoba novega Maribora, a podčrtati je treba tudi duhovni razvoj Maribora v 20 letih njegove svobode. Znanost in kultura sta napredovali na vseh področjih. V tem pogledu je zlasti prednjačilo zgodovinsko društvo s svojo delavnostjo in iniciativo, a zlasti s svojim res reprezentativnim časopisom »Za zgodovino in narodopisje«. Ta organizacija je dala tudi pobudo za druge kulturne ustanove, tako za študijsko knjižnico, ki steje 40.000 zvezkov, za banovinski arhiv in njena zasnuba je, da je bil razširjen muzej. Znanost v Mariboru je doživelja svojo renesanso in zato ni čudno, da so si Mariborčani pridobili ugled in spoštovanje po vsej državi, pa tudi onstran mej. Umestno, pred vojno prava pastorka, se je bohotno razvila, krasen je razmah glasbenega in literarnega življenja, a tudi lep razvoj drame in opere priča o velikem kulturnem napredku Maribora. Minogrede naj omenimo še delo umetniškega kluba, ki opravlja pravo kulturno poslanstvo, izdaja revijo »Obzor« in »Piramida«, vzdorno urejevalno revijo, ki je velikega pomena za severni del naše meje. Tudi mariborski

književniki, ki si jih pred vojno lahko prestrel na prste, so se organizirali v življensko sposoben literarni klub, a umetniki so se združili v »Grahorje in pozneje v Brazdici. Sadevo svojega znanja razstavljajo vsako leto in lahko rečemo, da pri nas unetnost od leta do leta lepše napreduje. Krasen je naprek naše glasbene kulture, saj danes delujev v Mariboru in okolici okrog 15 pevskih društav, imamo tri glasbene šole, septet bratov Živkov in več komornih združenj. Maribor je postal mesto naše pesmi, v njem se uspešno uveljavljajo naši skladatelji in glasbeniki.

Pred vojno so imeli v Mariboru razen nemškega gledališča le slovenski dilettantski oder s sedežem v Narodnem domu. Po kvaliteti je sicer prekašal nemški kazinski gledališče, a vendar je bil le majhen oder, ki ni mnogo pomenil. Potem je nastopila Nušičeva doba, ki je pomenila novo etapo v razvoju naše gledališke umetnosti. Najprej se je razvila drama, nato so na mustvarili opero Iz naših vrst, ki se vzgajala generacije gledaliških umetnikov, režiserjev in dirigentov, na mariborskem odrusu so umetniško zoreli Šimenc, Vika Podgorška, Ančica Mitrovčičeva, Vekoslav Janko, Sava Severjeva, E. Kraljeva in drugi. Žejlo kulturnega Maribora je, da dobi moderno gledališče, ki naj ustreza sodobnim zavetjem.

Leprah je tudi razvoj našega časopisa, saj izhajajo v Mariboru dva dnevnika, 9 tednikov, 17 mesičnikov in 2 liste po potrebi. Vzorci so tudi organizirano društveno življenje in Maribor je danes sedež raznih kulturnih, stanovskih in socialnih organizacij in tudi Zveze kulturnih društev, ki je v nji včlanjenih 326 društav. Vseh društav je v Mariboru 206, in sicer 47 kulturnih, 13 pevskih in glasbenih, 40 strokovnih, 26 stanovskih, 18 podpornih in razna sportna in humanitarna.

Vzporedno s splošnim napredkom Maribora so tudi razvijali sokolska društva. Sokolska misel je zajela široke plasti naroda in povsod pognala globoke korenine. Zdaj ima 5 mariborskih sokolskih društav svoje domove na vseh področjih. A mimo gre naj omenim, da so si naše športne organizacije zgradile dve stadione.

V splošnem je treba reči, da se je mestno v vsakem pogledu krasno razvijalo in zlasti naglasiti krasen razvoj industrije. Pred vojno je imel Maribor le 7 večjih industrijskih obratov, zdaj jih je 90. Samo 20 tekstilnih tvornic zaposljuje okrog 8000 delavcev. Zadovoljivo se razvijata tudi trgovina in obrt. Od 1. 1919 do konca 1937 je dobil Maribor 1329 novih poslopj, med njimi je 106 tovarn v delavnici. Vse mestno je dobro tudi lepe široke tlakovane ulice.

Tujski promet je od leta do leta večji in »Mariborski teden«, naša vzorna gospodarska razstava je postala privlačna točka na same za nas, temveč tudi za tujce. Videti je torej, da je bil razvoj Maribora tako v kulturnem, kakor gospodarskem pogledu v 20 letih obstoja Jugoslavije način ogromen in da čaka našo severno prestolico se lepša bodočnost edino pod okrilje jugoslavije.

Slavnostni ples v proslavo praznika zedinjenja

priredijo jutri ob 20. v Sokolskem domu mariborska nacionalna društva. — Drevi slavnostna akademija — Jutri ob 10. dopoldne obvezni zbor članstva v krojih ali v civilu z znakom v Sokolskem domu

Zgodovinski dnevi pred 20 leti

Predavanje prof. dr. A. Dolarja o prevratnih dneh v Mariboru

Maribor, 29. novembra. Snoči je bilo v Ljubljanski univerzi predavanje o Mariboru leta 1918. Za to predavanje je bilo v krogih Maistrovih borcov in ožjih Maistrovih sodelavcev izredno zanimanje, tako da je bila udeležba zelo lepa. O Mariboru 1. 1918 je predaval odlično poznavalec prevratne dobe v Mariboru in Maistrov sodlavec prof. dr. A. Dolar. Iz širših vidikov svetovnih razvojnih tokov je obravnaval našo narodno revolucijo pred 20 leti.

Nacionalna misel med Slovenci je živila ob rešilini Masarykovi misli, ki so se je navzeli tedanj praski akademiki Slovenci, ki so Masarykovo ideologijo prenesli na domača tla. Uveljavljali so tudi na današnjem obmejnem ozemlju metodo podrobnega, konkretnega dela med narodom. Tako je vzniknila v Mariboru čitalnica, sledili so občni zbori CMD, ki so predstavljali pravi narodni parlament. Dramatično društvo v Mariboru je vneto uprizorjalo narodne igre. Na Vidov dan 1914 je sokolska misel doživila svoj veliki triumf Rušah, ko so govorniki navduševali narod za vzvišeno nacionalno misel. Predavanec je v zgornjih obrisih očrtal razvoj dogodkov med svetovno vojno do prevrata 1918 ter je v široko razpremljenih, izčrpnih izvajanjih prikazal tok revolucionarnih dogodkov v Mariboru leta 1918.

Septembra leta 1918 je bil v Mariboru ustanovljen Narodni svet, ki mu je priparel v prevratnih dneh velik pomen. Odločil trenutek za usodo Maribora je bil 1. novembra, ko so se zbrali v sobi mestnega poveljnika poveljniki posameznih vojaških oddelkov, da se posvetujejo o položaju. Tega sestanka se je nepovabil udeležiti tudi takratni major Rudolf Maister. Ko je predsedujoči izjavil, da je usoda Maribora itak jasna v smislu priključnosti v Gradcu, se je dvignil Maister in izjavil v imenu narodne vlade v Ljubljani, da je pooblaščen prevzeti vojaško poveljstvo v Mariboru in da pride pred vojno sodišče vsakdi, ki bi se upiral njejovim odredbam. Ta odločenje, nepriskriven nastop R. Maistra je na navozno že skoraj silno vplival. Pokorili so se in odšli. Maister pa je dal svirati po vojašni-

ca da so morali posamezne borce pošljati nazaj domov.

Odločilom trenutek je nastopil 23. novembra 1918, ko je bila zloglasna zelena garda razrožena. General Maister je šel tudi v tem primeru svojo pot. Dočim je Narodna vlada v Ljubljani izrazila mnenje, da bi bilo najbolje, da bi zahteval od zeleno garde razvod, češ, da ni več v Mariboru pomanjkanje vojaštvja, ki naj jamči za vzdrževanje javnega miru in reda, je bil odgovoren Maister s svojimi častniki povsem drugega mišljenja. Zoper si je na lastno pest utri pot in odredil razorejitev zeleno garde, ki je bila izvršena v 46 minutah. Dočim bi po predavateljevem mnenju upoštevanje ljubljanskega predloga privelo najbrže do velikega kr-

pa je ta dogovor razveljavila. V samem Mariboru je nastopila nova faza prečiščevanja s prevzemanjem posameznih uradov in samouprav. Povsod se je ponavljali isti prizor: predstavnik Narodnega sveta se je pojavit v spremljaju Maistrovih borcev pri predstojniku uradnika. Predstojnik je žabljansko izjavil: Umaknem se le sili. Pooblaščenec je počkal na vojsko spremstvo, nakar je sledil odgovor uradovega predstojnika: To je umaknem. Tako so Slovenci preveli oblast na magistrat in vseh drugih uradov. To se je zgodilo še pozneje, saj je znano, da je bil general Maister v svojih odločitvah dosleden in odločen, da pa bi tudi zelo previden, kadar je bilo treba.

Razorejitev se je moralna izvršiti v največji tajnosti in z največjo previdnostjo, saj so na primer v barakah mejni nemški oddelki na slovenske. Točno ob polnoči so bili zbujni kuhanj, ki so morali skuhati vojakom zatirk, nakar so Maistrovi borce šli na pot na odrejene točke. Predavatelj je navajal nekatere zanimive prime mere razorejitev. Posebno zanimiv je primer častniške patrolne kontrole, ki je imela svoje prostore na Rotovškem trgu. Maistrovi nisi niti točno vedeli, ki imajo svojo sobo. Ko so vstopili v sobo, se jim je nudil čudovit prizor, ki kaže da je v tistih burnih poprevratnih dneh odločala o usodi Maribora moralna, ne pa svrova sila. V sobi so častniki spali tako trdno, da niso niti opazili, da je v sobo stopil oddelek Maistrovcev. Po mizi so ležali samokresi. Ko so se speti predramili, so takoj uvideli, da je najbolje, da se udaja.

Ko je bil Maribor čvrsto v Maistrovih rokah, je bila iz strateških razlogov nujno potrebno, da se sredisci zavaruje tudi na obeh bokih. Na eni strani so Maistrovi oddelki osvajali postojanke od Špilja do Radgone, na drugi strani pa proti Koroski. Graški listi so zagnali velik krik in izražala bojanjem, da bo general Maister zasedel Gradec. Končno je general Maister sklenil z graškim pooblaščencom dogovor, ki določa točno demarkacijsko črto, ki je potekala namreč v prid, saj bi prisli pod našo oblast tudi Velikovec, Celovec in Beljak. Narodna vlada v Ljubljani

je bila v preizkušnja 27. januarja

1919, ko je policijski šef dr. Senekovič s svojo hrabrostjo rešil situacijo. Sentzernska pogodba pa je končno določila Maribor Jugoslaviji. Naša prestolnica ob Dravi je stopila v novo dobo svojega napredka in razmaha.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocήral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocήral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocήral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocēral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocēral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocēral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocēral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zmanjšal.

Predavatelj je v okviru svojih izvajanj

ocēral tudi veličino lika generala Maisterja, ki je že med vojno mnogo razmisljal

o usodi Maribora v primeru zmagantih antantnih armad. Zavedal se je, da bo Maribor dobil tisti, ki bo v svoji odločitvi hitrejši, odločnejši. General Maister pa je želil uspeh predvsem zaradi tega, ker je zadrževal v svoji osebi dvoje lastnosti: Krepost vojaka in vrline civilista. Le kdo počasi te njegove odlike, bo mogel razumeti, zakaj je Maister prodri in zman